

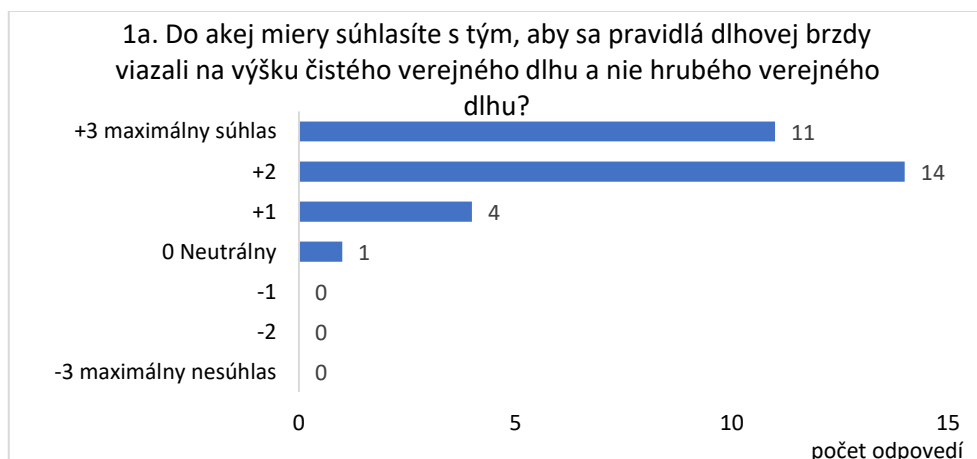
Ekonomovia sa zhodli, že stav verejných financií by sa najviac zlepšil zavedením výdavkových limitov

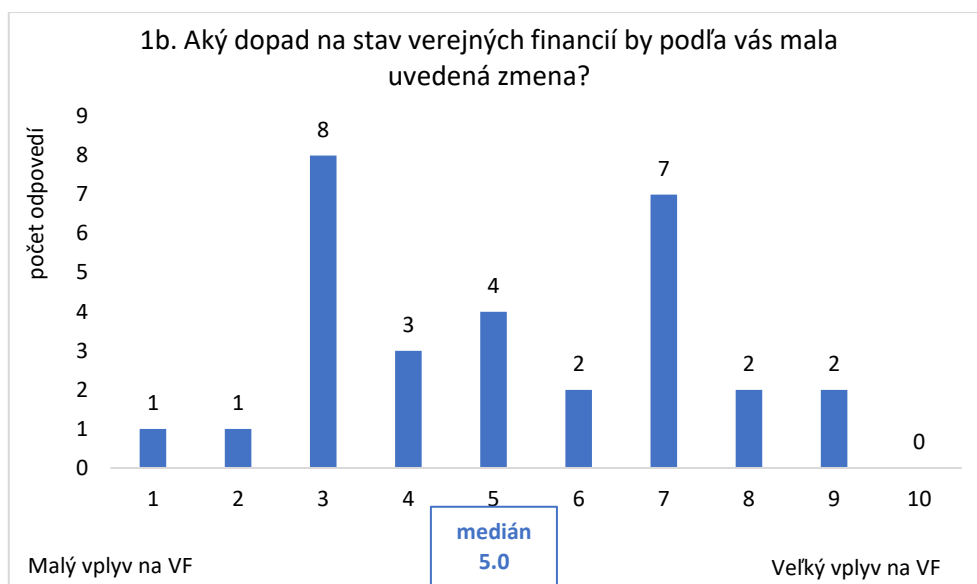
Grafické podklady k tlačovej správe, 26. apríla 2021

Ekonomovia združení v Klube ekonomických analytikov (KEA) sa v prvej polovici apríla 2021 vyjadrovali k jednotlivým častiam návrhu novely ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti. Novela upravuje niekoľko oblastí a ku každej z nich členovia vyjadrili dva názory: prvým je či súhlasia s navrhovanou zmenou (od -3 ako maximálny nesúhlas po +3 ako maximálny súhlas) a druhým názorom je, aký veľký bude mať navrhovaná zmena vplyv na stav verejných financií (od +1 malý vplyv po +10 veľký vplyv). V rýchlej ankete hlasovalo 30 z celkového počtu 51 členov.

Oblasť číslo 1 – Prechod na čistý dlh a to najmä:

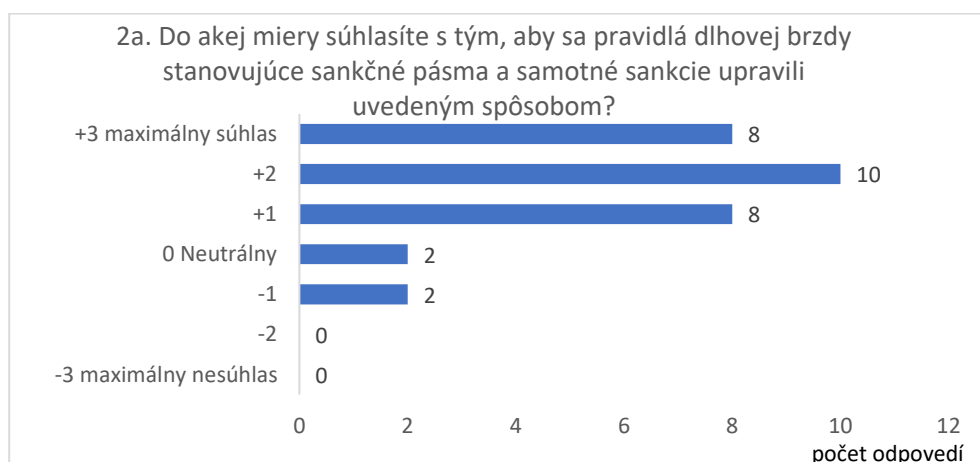
- Definícia čistého dlhu ako hrubého dlhu zníženého o hodnotu finančných prostriedkov na účtoch a v hotovosti subjektov verejnej správy (obeživo a vklady) a tiež o hodnotu dlhových cenných papierov v držbe subjektov verejnej správy
- Čistý dlh vyčísluje a zverejňuje Štatistický úrad SR (v čase zverejňovania deficitu a hrubého dlhu), jednotlivé položky sú definované v súlade s jednotnou metodikou pre EÚ (ESA 2010)

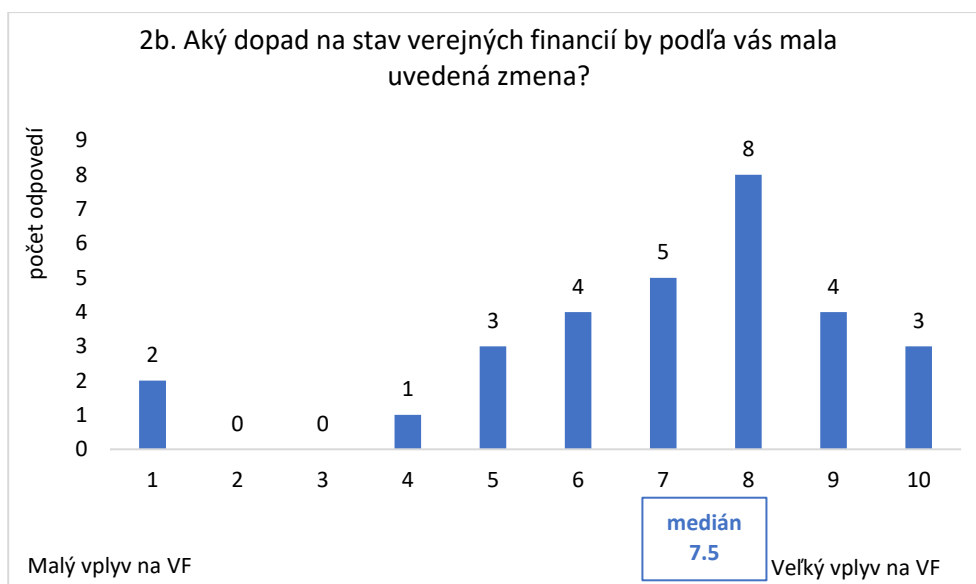

Oblasť č. 2 - Úpravy dlhovej brzdy a to najmä:

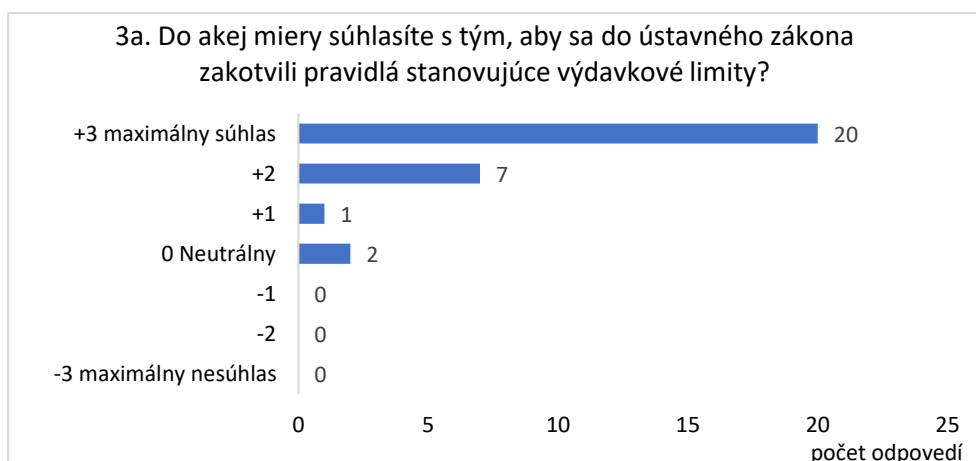
- Postupné klesanie sankčných hraníc (o 1 p.b. ročne) s cieľom dosiahnuť pred rokom 2030 hranice 40-55 % HDP pre čistý dlh a od roku 2030 postupný pokles ku konečnej úrovni 35–50 % HDP
- Zavedenie štyroch sankčných pásiem s podmienkou povinnej konsolidácie o 0,5 % HDP v prvom pásme (35-40 % HDP), o 0,75 % HDP v druhom pásme (40-45 % HDP), 1 % HDP v treťom pásme (45-50 % HDP) a vyrovnané hospodárenie (resp. dodržanie konsolidácie aspoň o 1 % HDP pri vysokom štrukturálnom schodku) ako podmienka v poslednom pásme (nad 50 % HDP)
- Zníženie potreby konsolidácie najviac o 1 % HDP v prípade zlepšenia dlhodobej udržateľnosti verejných financií a naopak zvýšenie potreby konsolidácie v plnej miere v prípade zhoršenia dlhodobej udržateľnosti verejných financií
- Stanovenie výnimiek z uplatňovania sankcií pre prípad hospodárskeho poklesu najmenej o 3 % HDP, resp. nárastu verejných výdavkov v súvislosti s riešením finančnej krízy, živeľnej pohromy a prírodnej katastrofy či plnením medzinárodných zmlúv najmenej o 2 % HDP

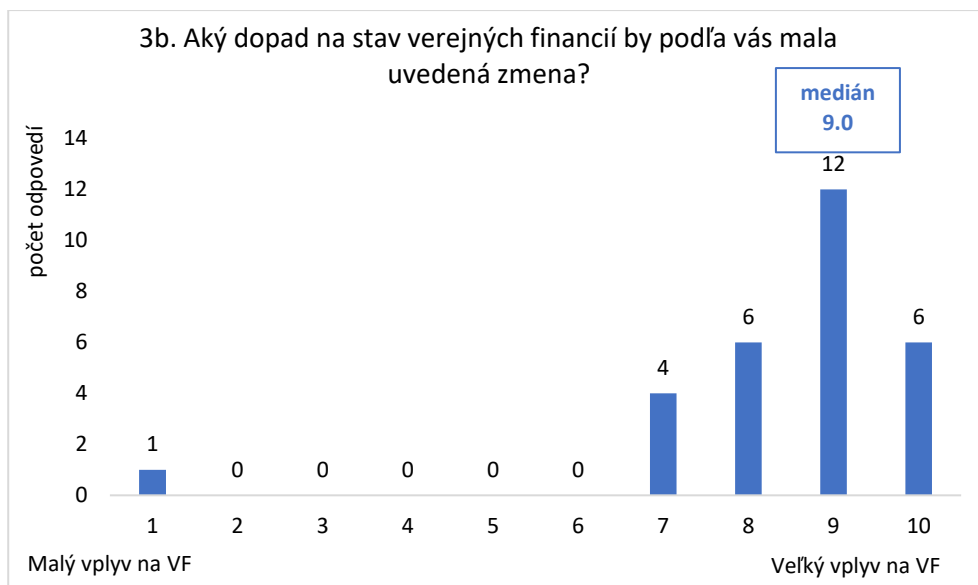

Oblasť č.3 - Ukotvenie výdavkových limitov a to najmä:

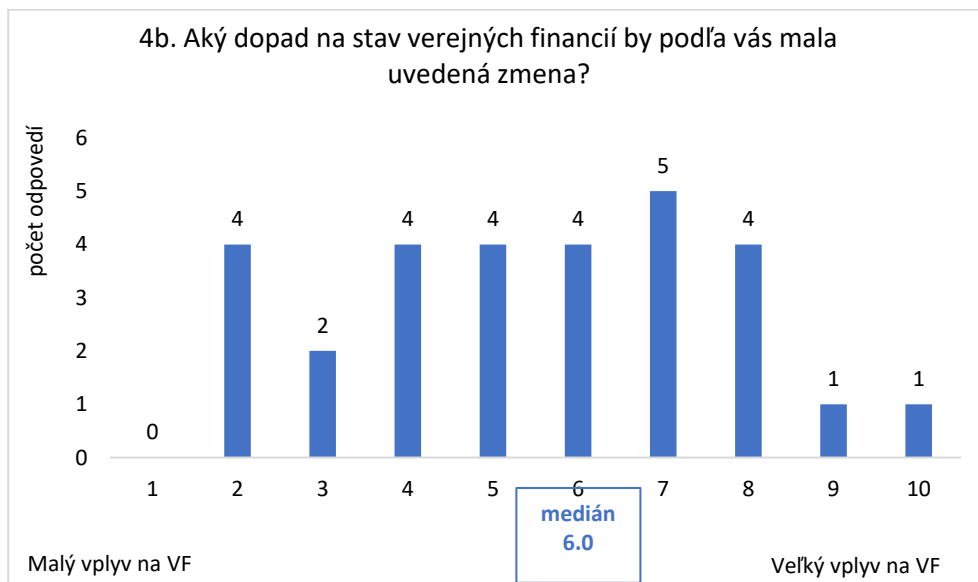
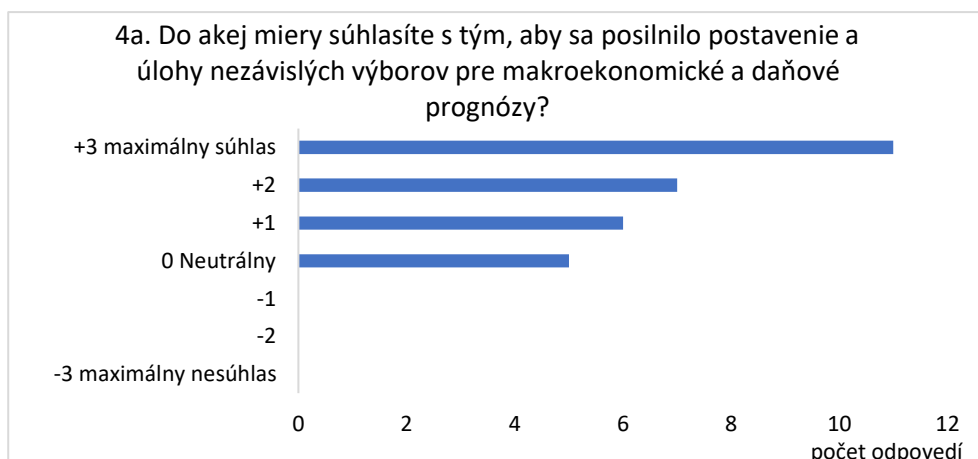
- Stanovenie limitu na každý rok volebného obdobia a jeho každoročná aktualizácia podľa dopredu stanovených pravidiel
- Výpočet limitu podľa plánovanej výšky štrukturálneho salda, od ktorého sa odpočítajú výdavky na správu dlhu verejnej správy, odvod do rozpočtu Európskej únie a prostriedky štátneho rozpočtu určené na financovanie spoločných programov SR a EÚ a pripočítajú:
 - predpokladaný výsledok hospodárenia územnej samosprávy,
 - predpokladané konsolidované daňové príjmy vrátane príjmov poisťných fondov, upravené o vplyv hospodárskeho cyklu a jednorazové vplyvy,
 - predpokladané konsolidované nedaňové príjmy, granty a transfery bez jednorazových vplyvov transferov okrem grantov a transferov z rozpočtu EÚ
- Zohľadnenie dlhodobej udržateľnosti verejných financií pri výpočte plánovaného štrukturálneho salda vstupujúceho do výpočtu výdavkových limitov

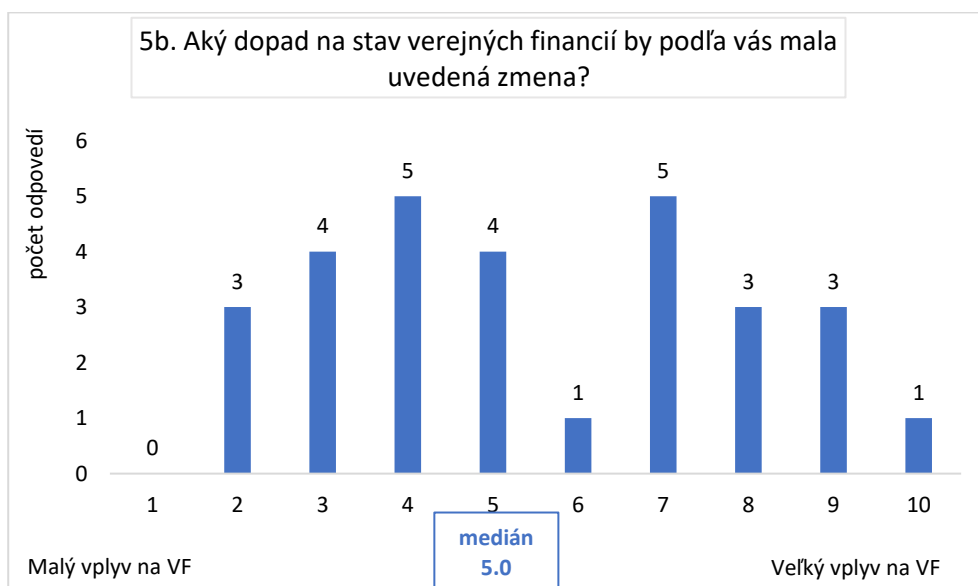
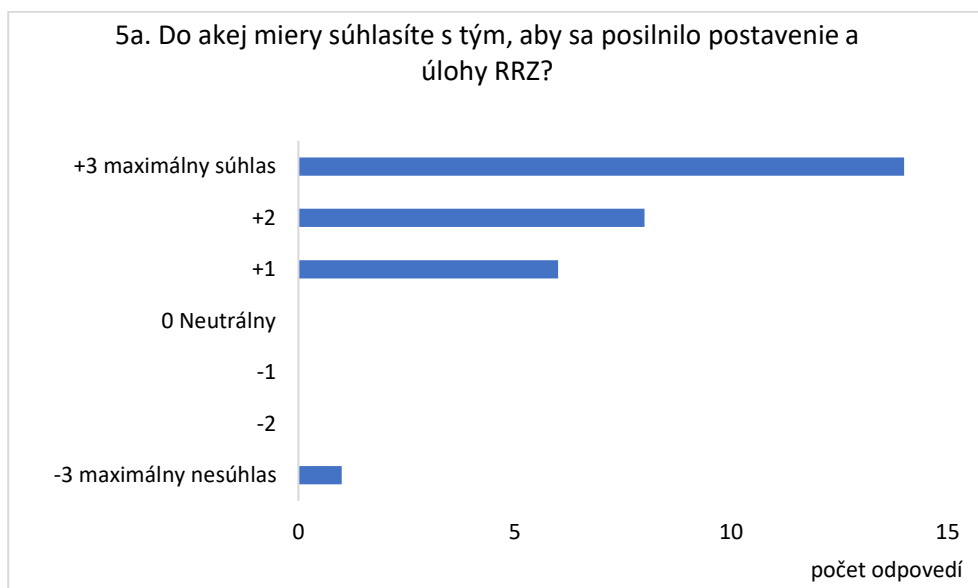
Oblasť č. 4 - Posilnenie postavenia a úloh nezávislých výborov pre makroekonomické a daňové prognózy a to najmä:

- Rozšírenie prognóz daňového výboru o vybrané nedaňové príjmy a vybrané výdavky rozpočtu verejnej správy

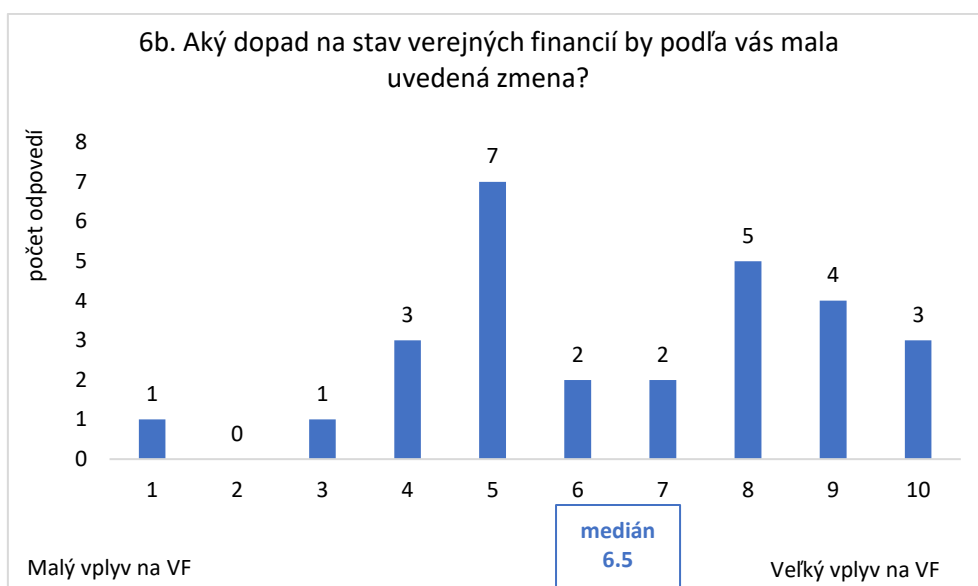
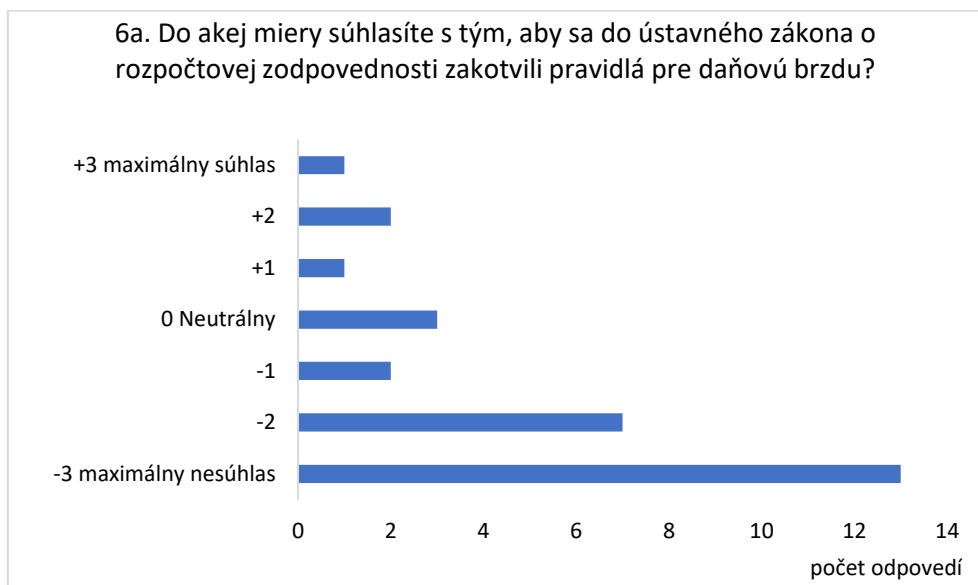
Oblasť č. 5 - Posilnenie postavenia a úloh Rady pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) a to najmä:

- RRZ by každý rok predkladala Národnej rade SR stanovisko k návrhu rozpočtu verejnej správy ešte pred rokovaním vo výboroch
- RRZ by najmenej raz za štyri roky predkladala vláde a Národnej rade SR správu o fiškálnych rizikách
- RRZ by každý rok vypracovala a zverejňovala správu o stave a udržateľnosti dôchodkového systému
- RRZ by získala silnejšie právomoci pri získavaní informácií od iných subjektov verejnej správy
- Väčšia podpora RRZ pre činnosť parlamentu poskytovaním stanovísk na požiadanie
- Povinnosť uskutočniť verejné vypočutie na kandidátov za členov RRZ
- Zavedenie podmienky, podľa ktorej kandidáti za členov RRZ počas najmenej 2 uplynulých rokov nemohli byť v najvyšších politických funkciách

Oblasť č. 6 – Diskutované zavedenie daňovej brzdy a to najmä:

- Určenie maximálnej hranice daňových a odvodových príjmov v pomere k HDP, prípadne prechodného obdobia, v ktorom by táto hranica mala byť dosiahnutá
- Stanovenie sankcií pre prípad prekročenia stanovených hraníc
- Poznámka: Zavedenie daňovej brzdy nie je súčasťou vládneho návrhu novely zákona, avšak je predmetom debát najmä na politickej úrovni v rámci vládnej koalície

Vydané v Bratislave, dňa 26.apríla 2021

Viac informácií poskytnú:

Juraj Valachy, predseda Klubu ekonomických analytikov
 klub.ekonomickych.analytikov@gmail.com, juraj_valachy@tatrabanka.sk
 www.ineko.sk/kea

Klub ekonomických analytikov (KEA) je občianskym združením, má 51 členov a pozostáva z ekonomických analytikov z rôznych inštitúcií, ako sú komerčné banky, mimovládne výskumné inštitúcie, Slovenská akadémia vied, ministerstvá, konzultačné firmy a univerzity.

Hlasovanie o hlavných tézach tohto vyhlásenia prebehlo medzi 30.3-11.4. 2021 a zúčastnilo sa ho 30 z celkového počtu 51 členov KEA.